

Tradycja biblijna w literaturze polskiej

Bibliografia opracowań
(kontynuacja i uzupełnienia)

Grzegorz Kramarek
elpis@kul.lublin.pl

30 października 2008 roku

Publikowana tu bibliografia stanowi kontynuację
wydanej w 2004 r. pracy *Tradycja biblijna w literaturze polskiej.*
Bibliografia opracowań. Wiek XX (TBLP)
<http://www.kul.lublin.pl/ksiegarnia/autor/kramarek.html>,
stając się obecnie bibliografią na bieżąco rejestrującą
i prezentującą opracowania dotyczące zagadnień, o których
była mowa w *Słowie wstępnym*.

...jak trudno europejskiemu pisarzowi przekroczyć krąg duchowy, zatoczony przez chrześcijaństwo. I jak łatwo, krąg ten przekroczywszy, stoczyć się w nija-kość, w błahość...

J. Błoński*

Przy ogromnym zasięgu mody na *sacrum* prawdziwa religia i znajomość Biblii niemal zupełnie zaginęła.

A. Bloom*

Słowo wstępne

Prezentowana bibliografia rejestruje opracowania naukowe i krytyczne odnoszące się do różnorodnej i wielopoziomowej obecności Biblii w całej literaturze polskiej.

Podstawę źródłową do jej sporządzenia stanowiła zwłaszcza *Bibliografia literatury polskiej „Nowy Korbut”*, *Polska Bibliografia Literacka* (dotychczas wydane roczniki obejmują lata 1944/45–1988) oraz przygotowywana przez Zakład Badań nad Literaturą Religijną KUL dokumentacja bibliograficzna *Religia a Literatura* (do chwili obecnej ukazały się tomy za lata 1966–1971, 1975–1987). Przeglądem objąłem również bibliografie biblijne uwzględniające zagadnienie oddziaływania Biblii na literaturę: S. Grzybek, H. Czerwień, B. Panasiuk, *Polska bibliografia biblijna za lata 1932–1965*, t. I–II, Warszawa: ATK 1968 (zob. t. II, s. 174–208) i P. Ostański, *Bibliografia biblistyki polskiej 1945–1999*, t. I–II, Poznań: Wydział Teologiczny UAM 2002 (zob. t. II, s. 1343–1405). Przebadałem też, w miarę możliwości systematycznie, periodyki naukowe szkół wyższych, instytutów i towarzystw naukowych, pisma literackie i kulturalno-społeczne oraz czasopisma religijne (zob. *Wykaz skrótów*).

* Jan Błoński, *To co święte, to co literackie*, [w:] tegoż, *Pisma wybrane*, t. II. *Między literaturą a światem*, Kraków: WL 2002, s. 297.

* Allan Bloom, *Umysł zamknięty. O tym, jak amerykańskie szkolnictwo wyższe zawiodło demokrację i zubożyło dusze dzisiejszych studentów*, przekł. Tomasz Bieroń, Poznań: Zysk i S-ka Wydawn. 1997, s. 62.

W określaniu obszaru poszukiwań materiałów do niniejszej bibliografii posługiwałem się stale uzupełnianą listą utworów ujawniających związki z tradycją biblijną, szukając ich omówień w pracach naukowych i wypowiedziach krytycznych. Celem mojej kwerendy było też odnotowanie publikacji dotyczących występowania w literaturze polskiej biblijnych toposów, motywów, wątków, schematów fabularnych, stylizacji biblijnej, wykorzystywania gatunków literackich wywodzących się z Biblii (np. psalm, prorocstwo, przypowieść, apokalipsa) bądź tworzonych pod jej wpływem (np. misterium, mesjada, elegia biblijna), a także prac poświęconych zagadnieniom literackiego profetyzmu, mesjanizmu i prowidencjalizmu. Przedmiotem moich poszukiwań były też publikacje dotyczące piśmiennictwa apokryficznego i postyllograficznego. Odnotowania wymagały również prace traktujące o polskich przekładach i parafrazach biblijnych oraz ich roli w rozwoju języka polskiego, np. jego warstwy frazeologicznej. Ważną sprawą było uwzględnienie wypowiedzi samych pisarzy na temat miejsca Biblii w ich życiu i twórczości. Inna grupa prac zamieszczonych w niniejszej bibliografii dotyczy obecności Biblii i utworów nią inspirowanych w szkolnych programach nauczania języka polskiego.

Poniższe zestawienie bibliograficzne odnotowuje książki, rozprawy, artykuły, studia, eseje, hasła encyklopedyczne i słownikowe, wstępy i przedmowy. Nie zawiera natomiast recenzji utworów o tematyce biblijnej (dobrą okazją do ich zebrania byłaby czekająca na opracowanie bibliografia tych utworów; ciekawą próbę w tym zakresie podjął np. Z. Adamek; zob. poz. 21). W bibliografii zamieściłem też antologię utworów tematycznie związanych z Biblią.

Dla całej bibliografii przyjąłem układ alfabetyczny według nazwisk autorów publikacji. W ten układ włączyłem prace zbiorowe (w całości bądź częściowo poświęcone interesującemu mnie zagadnieniu), a zamieszczone w nich publikacje, przy zastosowaniu odpowiednich odsyłaczy oznaczonych numerami, rozpisałem pod nazwiskami ich autorów.

Opis bibliograficzny kolejno numerowanych pozycji niniejszej bibliografii, dokonany w przeważającej mierze z autopsji, odpowiada powszechnie przyjętym zasadom. Jego ważnym elementem są, ujęte w nawiasy kwadratowe, adnotacje mające za zadanie, jeśli nie ujawnia tego tytuł publikacji, wskazać na omówienia utworów, tematów i zagadnień (niekiedy oświetlonych cytatami), będących przedmiotem obecnej pracy. Zawierają również informacje na temat przedruków i obcojęzycznych streszczeń. Starłem się też odnotować istniejące recenzje poszczególnych

prac, podając je w układzie chronologicznym, a w przypadku pochodzących z tego samego roku — w porządku alfabetycznym, według nazwisk recenzentów.

Bibliografię uzupełniają dwa indeksy: autorów i dzieł oraz przedmiotowy, mające ułatwić korzystanie z niej oraz dać wykaz tematów i zagadnień obecnych w dotychczasowych badaniach nad tradycją biblijną w literaturze polskiej.

Niniejsza bibliografia — doprowadzona do końca 2003 r. — ma służyć wyrażeniu powiązań literatury polskiej z Biblią i wzmocnić zainteresowanie tą tematyką. Być może przyczyni się do systematycznej i pogłębionej refleksji (także metodologicznej) pozwalającej wyodrębnić zagadnienie obecności Biblii w literaturze polskiej jako problem badawczy.

Wszelkie krytyczne uwagi dotyczące zawartości oraz przyjętej dla tej pracy metody proszę nadsyłać na adres: kramarek@heaven.kul.lublin.pl. Jestem przekonany, że pomogą one to kompendium bibliograficzne wzbogacić i kontynuować.

Oddając do rąk Czytelników obecną bibliografię, owoc „niepróżnującego próżnowania”, poczuwam się do miłego obowiązku wyrażenia wdzięczności Pani Profesor Marii Adamczyk i Panu Profesorowi Stanisławowi Ficie za okazaną pomoc w trakcie jej powstawania.

Bibliografia

1. Banowska Lidia, *Być prorokiem w wieku XX. Miłosz wobec Mickiewicza profetyzmu*, [w:] *Na początku wieku. Rozważania o tradycji*, pod red. Z. Trojanowiczowej i K. Trybusia, Poznań: Wydawn. PTPN 2002, s. 99–116.
2. Bańbuła Marian, Bartkowski Bolesław, *Gorzkie żale*, [hasło w:] EK, t. V, szp. 1309–1311.
3. Bartmiński Jerzy, *Matka Boska w polskiej tradycji ludowej*, „Prz. Powsz.” 121 (2004) nr 5, s. 271–281; nr 6, s. 479–490.
4. Bartula Czesław, *Z badań nad językiem Jana Kochanowskiego. Uwagi o składni zdania złożonego w „Psalterzu Dawidowym”*, [w:] *Wokół Kochanowskiego i jego czasów. Materiały sesji naukowej poświęconej kulturze literackiej Małopolski w dobie renesansu*, Kielce 10–11 października 1992, pod red. M. Garbaczowej, Kielce: WSP 1994, s. 211–220.
5. Basaj Mieczysław, *O staropolskiej frazeologii biblijnej zapożyczonych z języka czeskiego*, [w:] *Frazeologia a religia. Tezy referatów międzynarodowego sympozjum naukowego*, Opole 4–6 września 1996 r., pod red. W. Chlebdy i S. Kochmana, Opole: UO 1996, s. 115–117.
6. Bednarek Bogusław, *Dlaczego Kain zabił Abła? Rozważania o utworach Gütersloha, Gyllenstena, Andrzejewskiego*, [w:] *Muzy i Hestia. Studia dedykowane Profesor Ludwice Ślękowej*, pod red. M. Cieńskiego i J. Sokolskiego, Wrocław: Wydawn. UWr 1999, s. 275–288. [Dot. utworów: „Kain i Abel. Legenda” A. P. Gütersloha, „Pamiętnik Kaina” L. Gyllenstena i „Teraz na ciebie zagłada” J. Andrzejewskiego].
7. *Biblie staropolskie. Teksty wykładów wygłoszonych na sympozjum naukowym zorganizowanym przez Komisję Sławistyczną Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu 28 października 2002 roku*, pod red. I. Kwileckiej, Poznań: Ośrodek Wydawnictw Naukowych 2003. [Zob. [Hannick](#), [Kwilecka](#), [Moszyński](#), [Rothe](#)]

Bibliografia

8. Bieńkowska Danuta, *Określenia bohaterów w polskich przekładach Pieśni nad pieśniami* „Rozpr. Komis. Jęz. ŁTN” 44 (1999) s. 5–11.
9. Bieńkowska Ewa, *Miłosz i psalmy*, „Zesz. Lit.” 23 (2005) nr 1, s. 71–77.
10. Buchwald-Pelcowa Paulina, *Jeszcze jedno nieznanne XV-wieczne wydanie „Psałterza” Jana Kochanowskiego*. [Zob. TBLP, poz. 228. Przedr. w tejże, *Historia literatury i historia książki*, Kraków: „Universitas” 2005, s. 155–170].
11. Buchwald-Pelcowa Paulina, *Nad psalmami i psalterzami polskimi XVI wieku*. [Zob. TBLP, poz. 230. Przedr. w tejże, *Historia literatury i historia książki*, Kraków: „Universitas” 2005, s. 171–189].
12. Ceccherelli Andrea, *Matka Boska w poezji polskiej przełomu XVI i XVII wieku. (Na tle porównawczym)*, [w:] *Barok polski wobec Europy. Kierunki dialogu*. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w Radziejowicach 13–15 maja 2002 roku, pod red. A. Nowickiej-Jeżowej i E. Bem-Wiśniewskiej, Warszawa: Wydawn. „Anta” 2003, s. 395–415.
13. Cetera Anna, *„Occulta sapientiae”. O przekładzie Psalmu 51 przez Czesława Miłosza*, „Przekładaniec” 2007, nr 1–2, s. 218–232. [Sum.].
14. Chlebowski Piotr, *Cypriana Norwida „Rzecz o wolności słowa”. Ku epopei chrześcijańskiej*, Lublin: TN KUL 2000, 428 s.
Rec.: Z. Trojanowiczowa, *„Słowa uzasadniam wolność”*, „Stud. Norwid.” 20–21 (2002–03) [wyd. 2004] s. 234–236.
15. Chmielarski Wacław, *Piękno Biblii. Antologia wypowiedzi na temat Pisma Świętego*. [Zob. TBLP, poz. 284].
Omów.: M. Czajkowski, „Więź” 46 (2004) nr 8–9, s. 139–141.
16. Chołody Mariusz, *„Żeglarz” — refleksje, metafizyka, samotność*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 48–52. [Przywołanie kontekstu biblijnego w analizie wiersza A. Mickiewicza].
17. Chrzóstowska Bożena, *Biblia w ręku polonisty*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 10–18.

18. Cudak Romuald, *Kolęda w polskiej poezji współczesnej. Prolegomena*, [w:] *Tkanina. Studia, szkice, interpretacje* [księga pamiątkowa dedykowana I. Opackiemu], pod red. A. Węgrzyniak i T. Stępnia, Katowice: Wydawn. UŚ 2003, s. 86–98.
19. Cybulski Marek, *O dwóch XVII-wiecznych polskich przekładach Psalterza. „Psalterz Dawidów” Mikołaja Reja i „Psalterz Dawida” Jakuba Lubelczyka*, „Rozpr. Komis. Jęz. ŁTN” 44 (1999) s. 13–29.
20. Cybulski Marek, *„Psalterz floriański” a inne staropolskie przekłady „Psalterza”*, [w:] *Psalterz Florjański*, Lwów 1939; reprint Łódź: Archidiecezjalne Wydawn. Łódzkie 2002, s. 13–55.
21. Czyż Antoni, *Świat liryki wczesnego średniowiecza. Pierwsza pieśń pasyjna*, [w:] *Wyobraźnia epok dawnych. Obrazy — tematy — idee*. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, pod red. J. K. Golińskiego, Bydgoszcz: Wydawn. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2001, s. 23–33. [Dot. pieśni „O, wsze-go świata wszytek lud...” (1407)].
22. Draguła Andrzej, *Biblia pierwszego kontaktu*, „Tyg. Powsz.” 2005, nr 47, s. 11. [Autor broni przekładów Biblii na gwaraę śląską i góralską oraz slang młodzieżowy, które stały się przedmiotem krytyki Komisji Języka Religijnego przy Radzie Języka Polskiego PAN (www.rjp.pl). Zob. [Koziara](#), [Węclawski](#)].
23. Dunajski Antoni, *Słowo stało się siłą*. [Zob. TBLP, poz. 403].
Rec.: W. Kudyba, „Stud. Norwid.” 15–16 (1997–98) [wyd. 1999] s. 131–132.
24. Dziechcińska Hanna, *Z zagadnień wyobraźni. Wizerunek Matki Boskiej w piśmiennictwie hiszpańskim i w poezji polskiego baroku*, [w:] *Wyobraźnia epok dawnych. Obrazy — tematy — idee*. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, pod red. J. K. Golińskiego, Bydgoszcz: Wydawn. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2001, s. 181–191.
25. Elżanowska Małgorzata, *Duchowy teatr wyobraźni. O kolędach bernardyńskich późnego średniowiecza*, [w:] *Wyobraźnia epok dawnych. Obrazy — tematy — idee*. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, pod red. J. K. Golińskiego, Bydgoszcz: Wydawn. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2001, s. 35–51.

- [O pieśniach z tzw. „Kancjonału puławskiego” i „Kancjonału kórnickiego”].
26. Felski Wiesław, *Dyskretny urok eschatologii. Apokalipsa św. Jana w tłumaczeniu Czesława Miłosza*, „Akcent” 26 (2005) nr 4, s. 10–22.
 27. Felski Wiesław, „*Ewangelia według św. Marka*” w tłumaczeniu Czesława Miłosza, „Pam. Lit.” 98 (2007) z. 4, s. 125–139. [Sum.].
 28. Felski Wiesław, *Księga Hioba w tłumaczeniu Czesława Miłosza*, „Zesz. Nauk. KUL” 48 (2005) s. 21–45. [Sum.].
 29. Filipiak Marian, *Mądrość w kulturze*, [w:] *Poezja i egzystencja. O twórczości poetyckiej Kazimierza Świągockiego. Studia — szkice — interpretacje*, pod red. S. Szczęsnego, Siedlce: Wydawn. Uczelniane Akademii Podlaskiej w Siedlcach 1999, s. 105–109. [Sum. Nt. związków poezji Świągockiego z Biblią, zwł. Księgą Koheleta].
 30. Głębicka Ewa Jolanta, *Szymon Szymonowicz — poeta latinus*, Warszawa: IBL PAN, Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria” 2001, SStar Series Nova, 2 (58). [Rozdz. 1: *Prawda w zwierciadle odbita (Pismo Święte i tradycja antyczna)* (s. 17–54)].
 31. Gniady Joanna, „*Ogień, obejmujący głaz*” — wokół relacji Jana Chrzciciela i Salome w literaturze modernizmu, „Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.” 45 (2005) s. 109–124.
 32. Goliński Janusz K., „*Sidla rozkoszy*” i „*gniazdo złości*”. O Rejowym wizerunku siedmiu grzechów głównych, [w:] *Dzieło literackie i książka w kulturze*. Studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej, Katowice: Wydawn. UŚ 2002, s. 47–58.
 33. Gralewicz-Wolny Iwona, „*Cały ten nieład*”. *Od Szymborskiej do Kochanowskiego*, [w:] *Tkanina. Studia, szkice, interpretacje* [księga pamiątkowa dedykowana I. Opackiemu], pod red. A. Węgrzyniak i T. Stępnia, Katowice: Wydawn. UŚ 2003, s. 323–333. [Dot. wiersza „Psalm” W. Szymborskiej i pieśni „Czego chcesz od nas, Panie” J. Kochanowskiego].
 34. Gutowski Wojciech, *Świadek odbóstwionej wyobraźni. Sacrum chrześcijańskie w poezji Zbigniewa Herberta*, „Pr. Polonist.” 48 (1993) s. 49–65. [Sum.].

35. Hannick Christian, *Staropolska Biblia królowej Zofii. Związki z językiem starocerkiewnoślwiańskim*, w: *Biblie staropolskie*, s. 23–27.
36. Hanusiewicz Mirosława, „Święta zuchwałość” bezimiennej karmelitanki, [w:] *Muzy i Hestia. Studia dedykowane Profesor Ludwice Ślękowej*, pod red. M. Cieńskiego i J. Sokolskiego, Wrocław: Wydawn. UWr 1999, s. 97–112. [Dot. pieśni „Myślistwo duchowne <na> Pana Jezusa”].
37. Harasim Jan, *Z mojej Biblii. (Motywy biblijno-religijne w poezji Marii Konopnickiej)*, Łomża: Redakcja „Głos Katolicki” 2002, 55 s.
38. Ingłot Mieczysław, *Nad zakończeniem „Nie-Bokiej komedii” Zygmunta Krasieńskiego*, [w:] *Od starożytności do współczesności. Język, literatura, kultura. Księga poświęcona pamięci profesora Jerzego Woronczaka*, pod red. I. Kamińskiej-Szmaj, Wrocław: Wydawn. UWr 2004, s. 185–197. [Przywołanie kontekstu biblijnego i literackiego w analizie omawianego fragmentu].
39. Jakiel Edward, *Młodopolskie portrety biblijne. Wybrane zagadnienia i kreacje*, Gdańsk: Wydawn. UG 2007, 260 s. [Omówienie problematyki biblijnej w Młodej Polsce oraz analiza literackich wizerunków 4 postaci: Jana Chrzciciela, Chrystusa, Judasza i Marii Magdaleny].
40. Jaskółowa Ewa, *Gra z biblijnym motywem. „Żona Lota” Tadeusza Nowaka*, [w:] *Tkanina. Studia, szkice, interpretacje* [księga pamiątkowa dedykowana I. Opackiemu], pod red. A. Węgrzyniak i T. Stępnia, Katowice: Wydawn. UŚ 2003, s. 313–322.
41. Kacprzak Marta M., *Myśl o Bogu i człowieku w „Żywocie Józefa” Mikołaja Reja*, Warszawa: Wydział Polonistyki UW 2003, 336 s.
Rec.: M. Włodarski, „Ruch Lit.” 45 (2004) z. 4–5, s. 534–537; R. Leszczyński, „Jednota” 2005, nr 1–2, s. 38–40.
42. Kadyjewska Anna, Korpysz Tomasz, Puzynina Jadwiga, *Chrześcijaństwo w pismach Cypriana Norwida*, Warszawa: UW Wydział Polonistyki. Pracownia Słownika Języka Cypriana Norwida 2000, 252 s. [Praca poświęcona słownictwu Norwida związanemu z chrześcijaństwem. Omówiono nast. pojęcia: chrześcijaństwo, Kościół, kapłaństwo, msza, sakrament, modlitwa i krzyż].
Rec.: J. Bartmiński, „Stud. Norwid.” 20–21 (2002–03) [wyd. 2004] s. 227–231.

43. Kaliszewski Andrzej, *Śmiech apokalipsy. O „Sądzie Ostatecznym”*, [w:] *Szkice o poezji Aleksandra Wata*, pod red. J. Brzozowskiego i K. Pietrych, Warszawa: Wydawn. IBL 1999, s. 47–65. [Dot. utworu z tomu „Wiersze” (1957)].
44. Kauer Elżbieta, *Kategoria religijności w „Psalmidii polskiej” Wespazjana Kochowskiego — wybrane aspekty*, „Barok” 11 (2004) nr 2, s. 37–51. [Sum.].
45. Kazańczuk Mariusz, *Opowieści o diable w literaturze kościelnej czasów saskich*, [w:] *Wyobrażenia epok dawnych. Obrazy — tematy — idee*. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, pod red. J. K. Golińskiego, Bydgoszcz: Wydawn. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2001, s. 307–349.
46. Kencki Patryk, „*Żywot Józefa*” Mikołaja Reja: gry w teatrze świata, „Pam. Teatr.” 54 (2005) z. 1–2, s. 137–151.
47. Kisiel Marian, *Zerwane przymierze. O wierszu „Bóg” Zdzisława Stroińskiego*, [w:] *Tkanina. Studia, szkice, interpretacje* [księga pamiątkowa dedykowana I. Opackiemu], pod red. A. Węgrzyniak i T. Stępnia, Katowice: Wydawn. UŚ 2003, s. 303–312.
48. Kiszkwiać Katarzyna, „*Panno bezrówna*”. Motyw maryjny w poezji Mikołaja Sępa Szarzyńskiego, [w:] *Od liryki do retoryki. W Kręgu słowa, literatury i kultury. Prace ofiarowane Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim*, pod red. I. Kadulskiej i R. Grześkowiaka, Gdańsk: Wydawn. UG 2004, s. 113–123. [Dot.: „Sonet III. Do Naświętszej Panny”].
49. Klim Aleksandra, *Religijne sposoby doświadczania czasu w twórczości Tadeusza Micińskiego*, „Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.” 47 (2007) s. 161–178.
50. Koc Krzysztof, *Księga Hioba — jako tekst i jako kontekst na lekcjach polskiego*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 32–39.
51. Kochaniewicz Paweł, *Roman Brandstaetter i jego spotkania z Jezusem w Biblii*, [w:] *Uważajcie, jak słuchacie (Łk 8, 18). Teoria i praktyka lectio divina*, pod red. H. Witczyka i S. Haręzgi, Kielce: Instytut Teologii Biblijnej „Verbum” 2004, s. 104–115, *Studia Biblica*, 8.

52. Kołodziejczyk Ewa, *Poezja Józefa Czechowicza wobec tradycji chrześcijańskiej*, „Kresy” 2004, nr 1–2, s. 24–39.
53. Komorowska Ewa, *Tytuły i sródtytuły w przekładach Biblii na język polski*, „Rocz. Hum.” 51 (2003) z. 6, s. 53–84. [Sum.].
54. Kopeć Józef, *Godzinki*, [hasło w:] EK, t. V, szp. 1238–1241.
55. Korolko Mirosław, *Z dziejów psalmu „Kto się w opiekę...” Jana Kochanowskiego*, [w:] *Muzy i Hestia. Studia dedykowane Profesor Ludwice Ślękowej*, pod red. M. Cieńskiego i J. Sokolskiego, Wrocław: Wydawn. UWr 1999, s. 45–50.
56. Kowalska Danuta, *Styl „Psalterza floriańskiego” na tle porównawczym*, Łódź: Archidiecezjalne Wydawn. Łódź. 2003, 340 s.
57. Kowzan Jacek, *„Zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał”? — glosa do „Historji o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim”*, „Pam. Lit.” 99 (2008) z. 3, s. 173–178. [Sum.].
58. Kozaryn Dorota, *Organizacja stylistyczna „Godzinek o Męce Bożej, w których się zamyka wszytka pasja”*, „Pozn. Spotkania Językozn.” 9 (2002) s. 69–74. [Sum.].
59. Koziara Stanisław, *Biblia pierwszego czy ostatniego kontaktu?*, „Tyg. Powsz.” 2005, nr 48, s. 11. [Polem. z art. [Draguły](#). Zob. też [Węclawski](#)].
60. Koziara Stanisław, *Frazeologia biblijna w języku polskim*. [Zob. TBLP, poz. 827].
Rec.: B. Szczepińska, „Por. Jęz.” 2004, z. 4, s. 72–76.
61. Koziara Stanisław, *Nowy Testament w przekładzie ks. Jakuba Wujka jako źródło polskiej frazeologii biblijnej*, [w:] *Frazeologia a religia. Tezy referatów międzynarodowego sympozjum naukowego*, Opole 4–6 września 1996 r., pod red. W. Chlebdy i S. Kochmana, Opole: UO 1996, s. 44–46.
62. Koziara Stanisław, *Rola Biblii Gdańskiej w kształtowaniu stylowej odrębności polszczyzny biblijnej*, „Myśl Protest.” 2002, nr 3–4, s. 69–80. [Ref. wygłoszony podczas sympozjum z okazji 370. rocznicy wydania Biblii gdańskiej, UG 17 maja 2002 r.].

63. Krawczyk Roman, *Człowiek — Biblia — drogi poszukiwań*, [w:] *Poezja i egzystencja. O twórczości poetyckiej Kazimierza Świegockiego. Studia — szkice — interpretacje*, pod red. S. Szczęsnego, Siedlce: Wydawn. Uczelniane Akademii Podlaskiej w Siedlcach 1999, s. 143–146. [Sum. Nt. roli Biblii w odkrywaniu egzystencjalnej prawdy o człowieku w poezji Świegockiego].
64. Kudyba Wojciech, *Amor czy Agape? O jednym wierszu Janusza Stanisława Pasierba*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 19–23. [Dot. wiersza „Eros” z tomu „Kategoria przestrzeni” (1974)].
65. Kudyba Wojciech, *„Aby mowę chrześcijańską odtworzyć na nowo...”. Norwida mówienie o Bogu*, Lublin: TN KUL 2000, 191 s.
Rec.: J. Puzynina, *Książka o języku religijnym Norwida*, „Stud. Norwid.” 20–21 (2002–03) [wyd. 2004] s. 222–227.
66. Kułakowska Joanna, *Formy modlitewne w twórczości Słowackiego. Od „Hymnu” do „Zachwycenia”*, Kraków: „Universitas” 1996. [M.in. nt. parafrazy *Psalmu 127* — „Jeżeli ci Pan nie zbuduje domu...” (s. 34–38)].
67. Kunowska-Porębna Maria, *Józef Oblubieniec w literaturze polskiej*, [hasło w:] EK, t. VIII, szp. 156–158.
68. Künstler-Langner Danuta, *Anioł w poezji baroku. Dzieje postaci w kulturze dawnej Europy*, Toruń: Wydawn. UMK 2007. [Zwł. rozdz. IV. *Barokowe „theatrum angelorum”. Skrzydlaci bohaterowie polskiej poezji barokowej* (s. 119–164)].
69. Kurpysz Tomasz, Puzynina Jadwiga, *O psalmach Cypriana Norwida na przykładzie „Psalmu w Hebronie”*, „Stud. Norwid.” 24–25 (2006–07) s. 77–94].
70. Kwilecka Irena, *Biblia brzeska w czterysta czterdziestolecie jej wydania*, „Biblia i Ekumenizm” 1 (2004) s. 149–152.
71. Kwilecka Irena, *Biblia Leopoldy i Biblia brzeska. Tradycja a nowoczesność przekładu*, [w:] *Biblie staropolskie*, s. 29–38.
72. Kwilecka Irena, *Prezentacja reprintu Biblii brzeskiej. Przemówienie w Pałacu Prezydenckim w dniu 4 marca 2002 r.*, „Biblia i Ekumenizm” 1 (2004) s. 143–146. [Dot. reprintu w serii Biblia Slavica].

73. Kwilecka Irena, *Studia nad staropolskimi przekładami Biblii* [Zob. TBLP, poz. 989].
Rec.: E. Deptuchowa, „Jęz. Pol.” 85 (2005) z. 5, s. 385–391.
74. Kwilecka Irena, *Wprowadzenie*, [w:] *Biblie staropolskie*, s. 9–10.
75. Legutko Grażyna, *Sacrum w oczach rewolucjonisty. O „Marii Magdalenie” Gustawa Daniłowskiego*, Kielce: Wydawn. Akademii Świętokrzyskiej 2005, 364 s.
Rec.: E. Jakiel, „Pam. Lit.” 98 (2007) z. 4, s. 206–214.
76. Leszczyński Rafał, „Psalterz” prozą Mikołaja Reja, „Jednota” 2005, nr 1–2, s. 14–16.
77. Lięża Wojciech, „Sztuka, w której niczego sztuką nie dokażesz”. Wokół „Japońskiego łucznictwa”, [w:] *Szkice o poezji Aleksandra Wata*, pod red. J. Brzozowskiego i K. Pietrych, Warszawa: Wydawn. IBL 1999, s. 66–88. [Tu także (s. 68–70) o wierszu A. Wata „Sługa królowej Kandaki” — rozwinięcie opowieści z Dz 8, 25–40].
78. Linka Jan, *Przekłady „Postylli” Jakuba Wujka na język czeski*, [w:] *Barok polski wobec Europy. Kierunki dialogu. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w Radziejowicach 13–15 maja 2002 roku*, pod red. A. Nowickiej-Jeżowej i E. Bem-Wiśniewskiej, Warszawa: Wydawn. „Anta” 2003, s. 113–133.
79. Maciejewski Marian, *Norwidowskie „łagodne oko błękitu”*, [w:] *Literatura i jej konteksty. Prace ofiarowane Profesorowi Czesławowi Kłakowi*, pod red. J. Rusin i K. Maciąga, Rzeszów: Wydawn. URz. [Dot. wiersza „W Weronie”. Nt. wizji Boga miłości i dobroci u Norwida].
80. Maciuszko Janusz T., *Ewangelicka postyllografia polska XVI–XVIII wieku. Charakterystyka — analiza porównawcza — recepcja*, Warszawa: ChAT 1987, 414 s.
81. Maciuszko Janusz T., *Wprowadzenie w historię wydania Biblii Gdańskiej*, „Myśl Protest.” 2002, nr 3–4, s. 51–59. [Ref. wygłoszony podczas sympozjum z okazji 370. rocznicy wydania Biblii gdańskiej, UG 17 maja 2002 r.].

82. *Małe prozy biblijne*, wybór M. Jasińska-Wojtkowska, M. Nowak, wstęp i komentarz M. Nowak, Lublin: Wydawn. KUL 2002, BUR, 3. [Antologia zawiera: A. Niemojewski, „Kusiele”, K. L. Koniński, „Wyprawa do ziemi Moryja”, J. Korczak, „Dzieci Biblii. Mojżesz”, J. Zawieyski, „Dno studni Niepamięci”, Z. Kubiak, „Król Dawid”, L. Kołakowski, „Król Herod, czyli Nędza moralistów”, M. Jastrun, „Walka z Aniołem”, M. Maliński, „Judasza”, L. Prorok, „Pożegnanie w Ostii”, R. Brandstaetter, „Prorok Jonasz”, G. Herling-Grudziński, „Kieł Barabasza”. Zob. TBLP, poz. 1273].
Rec.: K. Solecka, J. Szymik, *Fenomen Księgi*, „Ethos” 17 (2004) nr 1–2, s. 551–554.
83. Małczyński Bartosz, „Rozwiązywanie przestrzeni” Tymoteusza Karpowicza wobec fabuł biblijnych, „Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.” 45 (2005) s. 157–169.
84. Martyn Kazimierz, Piotr Wilczek, *Poezja polskiego renesansu. Interpretacje*, Katowice: Wydawn. „Książnica” 2000. [Książka przeznaczona dla uczniów i nauczycieli szkół średnich. M.in. *Bóg i człowiek. Jan Kochanowski: „Tren XVIII”* (s. 79–86) — interpretacja K. Martyna; *Poetyckie wersje przypowieści biblijnych. Erazm Otwinowski: „Złoty i dobry kwas. Luc. 13”* (s. 98–107) — interpretacja P. Wilczka].
85. Matkowska Agnieszka, *Izaak i Abraham. Od fabuły do komentarza*, „Polon.” 57 (2004) nr 1, s. 31–35.
86. Matuszczyk Bożena, *Biblia Gdańska (1632) wobec wzorca polskiego stylu biblijnego*, „Myśl Protest.” 2002, nr 3–4, s. 81–86. [Ref. wygłoszony podczas sympozjum z okazji 370. rocznicy wydania Biblii gdańskiej, UG 17 maja 2002 r.].
87. Mazurkiewicz Roman Marek, *Deesis. Idea wstawiennictwa Bogarodzicy i św. Jana Chrzciciela w kulturze średniowiecznej*, wyd. 2, popr., Kraków: „Universitas” 2002. [Zob. TBLP, poz. 1148].
88. Mazurkiewicz Roman Marek, *Polskie średniowieczne pieśni maryjne...* [Zob. TBLP, poz. 1152].
Rec.: J. J. Kopeć, „Konspekt” 2003, nr 14–15, s. 165; T. Michałowska, *Pochwała filologii*, tamże, s. 163–166.
89. Mazurkiewicz Roman Marek, Wanicowa Zofia, *Dlaczego „Bogurodzicę” śpiewano w liturgicznym okresie Bożego Narodzenia?*, „Pam. Lit.” 96 (2005) z. 2, s. 25–41.

90. Mejer Mieczysław, *Łacińskie cytaty w „Kazaniach świętokrzyskich”*, „Pam. Lit.” 95 (2004) z. 1, s. 19–32.
91. Meller Katarzyna, *„Noc przeszła, a dzień się przybliżył”. Studia o polskim piśmiennictwie reformacyjnym XVI wieku*, Poznań: Wydawn. Nauk. UAM 2004, 299 s. [Zsfg].
Rec.: I. Szczukowski, „Pam. Lit.” 98 (2007) z. 4, s. 182–186.
92. Mika Tomasz, *Maryja, Jezus, Bóg w „Rozmyślaniu przemyskim”. O nazywaniu osób*, Poznań: WiS 2002, Biblioteczka Poznańskich Studiów Polonistycznych. Seria Językoznawcza, 17.
93. Mikołajczak Małgorzata, *„To nie jest ślepa ulica...” O chrześcijańskim wymiarze poetyckiej eschatologii Zbigniewa Herberta*, „Kresy” 2004, nr 1–2, s. 83–86.
94. Modlińska Angelika, *Stylistyczne właściwości psalmu „In Te, Domine, speravi” Klemensa Janickiego oraz psalmów XXXI i LXXI Heliusa Eobanusa Hessusa i George’a Buchanana*, „Rocz. Hum.” 50 (2002) z. 3, s. 27–55. [Sum.].
95. Montusiewicz Ryszard, *Świętych wy-obcowanie. Średniowieczna „Legenda o świętym Aleksym” w perspektywie katechetycznej*, [w:] *Literatura i pamięć kultury. Studia ofiarowane Profesorowi Stefanowi Nieznanowskiemu w pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, pod red. S. Baczewskiego i D. Chemperka, Lublin: Wydawn. UMCS 2004, s. 9–30. [Autor sytuuje utwór w kontekście patrystyczno-egzegetycznym (analogia do postaci Hioba)].
96. Moszyński Leszek, *Biblia Budnego. Charakterystyka przekładu*, [w:] *Biblie staropolskie*, s. 41–48.
97. Nowak Zbigniew, *Biblia Gdańska jako przedsięwzięcie typograficzne*, „Myśl Protest.” 2002, nr 3–4, s. 60–68. [Ref. wygłoszony podczas sympozjum z okazji 370. rocznicy wydania Biblii gdańskiej, UG 17 maja 2002 r.].
98. Nowak Zbigniew Jerzy, *Ze studiów nad „Księgami narodu i pielgrzymstwa polskiego”*. [Zob. TBLP, poz. 1282].
Rec.: S. Szczepiński, „Pam. Lit.” 56 (1965) z. 4, s. 540–544.

99. Obremski Krzysztof, *Dwa mesjanizmy: sarmackie przedmurze i romantyczny „naród umęczony”* („Psalmodya” — „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”), „Prz. Hum.” 48 (2004) nr 4, s. 49–59. [Sum.].
100. Obremski Krzysztof, *Przekład — parafraza — imitacja — alegacja (o poezji religijnej Stanisława Herakliusza Lubomirskiego)*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski — twórca i dzieła*, pod red. A. Karpińskiego i E. Lasocińskiej, Warszawa: Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria”, IBL PAN 2004, s. 187–215, SStar Series Nova, 9 (65). [Dot. utworów: „Eklezjastes” (parafraza), „Tobiasz wyzwolony” (imitacja), „Poezje Postu świętego” i „Decymka myśli świętych” (alegacja)].
101. Obremski Krzysztof, *Unaocznianie tajemnicy. (O apokryficznej wyobraźni)*, [w:] *Wyobrażenia epok dawnych. Obrazy — tematy — idee*. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, pod red. J. K. Golińskiego, Bydgoszcz: Wydawn. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2001, s. 53–62.
102. Obremski Krzysztof, „*Wielka terażniejszość” i alegoreza jako konteksty sarmackiego mesjanizmu*, „Barok” 11 (2004) nr 1, s. 105–117.
103. Olejniczak Elżbieta, *Złe przeczucia eschatologiczne pana Herberta*, „Pr. Polonist.” 48 (1993) s. 217–234. [Sum.].
104. Ołdakowska-Kuflowa Mirosława, *Blask Słowa....* [Zob. TBLP, poz. 1327].
Rec.: J. Kudasiewicz, *Integralna wizja twórczości literackiej Jana Pawła II, „Ethos”* 17 (2004) nr 3–4, s. 413–415.
105. Ołdakowska-Kuflowa Mirosława, *Jezus, Syn Boży, w poezji najnowszej i w liryce Janusza St. Pasierba*, [w:] *Jezus jako Syn Boży. W Nowym Testamencie i we wczesnej literaturze chrześcijańskiej*, pod red. H. Drawnela, Lublin: Wydawn. KUL 2007, s. 139–153. [Sum.].
106. Ołdakowska-Kuflowa Mirosława, *Postaci biblijne w twórczości Karola Wojtyły*, „Zesz. Nauk. KUL” 47 (2004) nr 3, s. 43–61. [Sum.].
107. Opacka Anna, *Kłopoty ze współczesnym przekładem utworów o rodowdzie oralnym*, [w:] *Dzieło literackie i książka w kulturze*. Studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej, Katowice: Wydawn. UŚ 2002, s. 371–378. [Na s. 374–378 o przekładach Biblii].

108. Orłoś Teresa Zofia, *Biblizmy czeskie i polskie*, [w:] *Frazeologia a religia*. Tezy referatów międzynarodowego sympozjum naukowego, Opole 4–6 września 1996 r., pod red. W. Chlebdy i S. Kochmana, Opole: UO 1996, s. 117–119.
109. Patalon Mirosław, *O trudnych początkach Biblii gdańskiej*, „Biblia i Eku-
menizm” 1 (2004) s. 47–58.
110. Piela Marek, *Czesław Miłosz jako tłumacz Biblii hebrajskiej*, „Stud. Jud.”
8 (2005) nr 1–2, 213–239. [Sum.].
111. Piela Marek, *Grzech dosłowności we współczesnych polskich przekładach
Starego Testamentu*. [Zob. TBLP, poz. 1381].
Rec.: K. Lipiński, „Recepcja Transfer Przekład” 4 (2005) nr 1, s. 173–176.
112. Pisarkowa Krystyna, *Karnacja Chrystusa w „Rozmyślanii przemyskim”*,
[w:] *Język w przestrzeni społecznej* [księga pamiątkowa dedykowana
W. Lubasiowi], pod red. S. Gajdy, K. Rymuta i U. Żydek-Bednarczuk,
Opole: UO 2002, s. 327–331.
113. Pisarkowa Krystyna, *Śpiew Chrystusa w „Rozmyślanii przemyskim”*,
[w:] *Complexus effectuum musicologiae. Studia Mirosłao Perz septuagena-
rio dedicata*, Kraków: RABID 2003, s. 231–237.
114. Pisarkowa Krystyna, *Wyobrażenie Chrystusa w „Rozmyślanii przemy-
skim”*, „Znak” 54 (2002) z. 4, s. 98–112.
115. Pisarkowa Krystyna, *Wyobrażenie Chrystusa w „Rozmyślanii przemy-
skim” a wzorzec retoryki*, [w:] *Studia linguistica Danutae Wesolowska ob-
lata*, pod red. H. Kurek i J. Labochy, Kraków: „Universitas” 2004,
s. 169–175.
116. Pośpiech Jerzy, *Przysłowia i wyrażenia przysłowiowe w twórczości Juliu-
sza Słowackiego*, [w:] *Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii
i dydaktyki literatury*. Tom poświęcony Profesorowi Ingotowi z okazji
70. rocznicy urodzin, pod red. W. Dynaka, Wrocław: Wydawn. UWr
2001, s. 229–248. [Na s. 239–243 o przysłowia i zwrotach zapoży-
czonych z Biblii].
117. Prejs Marek, *Dawid w szlacheckich opłotkach. O „Psalmach spowiednych”
Wojciecha S. Chrościńskiego*, [w:] *Dzieło literackie i książka w kulturze*.

- Studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej, Katowice: Wydawn. UŚ 2002, s. 164–172.
118. Prejs Marek, *Epigramaty o Męce Pańskiej — Lubomirski i Jabłonowski*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski — twórca i dzieła*, pod red. A. Karpińskiego i E. Lasocińskiej, Warszawa: Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria”, IBL PAN 2004, s. 187–215, SStar Series Nova, 9 (65). [Dot. utworów: „Zabawa chrześcijańska” (1700) Jana Stanisława Jabłonowskiego i „Poezje Postu świętego” S. H. Lubomirskiego].
119. Prejs Marek, *„Tobiasz wyzwolony” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego na tle tradycji apokryficznej*, [w:] tegoż, *Staropolskie kręgi inspiracji. Studia o literaturze*, Warszawa: Wydawn. Neriton 2004, s. 165–181.
120. Przymuszała Lidia, *Językowe wyznaczniki XVII-wiecznej postylli popularnej (na przykładzie postylli A. Gdacjusza i S. Dambrowskiego)*, [w:] *Gatunki mowy i ich ewolucja*, t. I: *Mowy piękno wielorakie*, pod red. D. Ostaszewskiej, Katowice: Wydawn. UŚ 2000, s. 265–275. [Sum., Zsfg.].
121. Przymuszała Lidia, *Struktura i pragmatyka „Postylli” Samuela Dambrowskiego*. [Zob. TBLP, poz. 1452].
Rec.: M. Kaszewski, „Por. Jęz.” 2004, z. 8, s. 82–84.
122. Pyczek Waclaw, *Juliusza Słowackiego wiersz-sakrament. Wokół fragmentu poetyckiego [„I porzuciwszy drogę światowych omamień...”]*, [w:] *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane Profesor Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej*, pod red. M. Łukaszuk i M. Maciejewskiego, Lublin: TN KUL 2006, s. 119–125.
123. Rittel Teodozja, *W świecie dyskursu kolędowego o „Tajemnicy Wcielenia”. Mechanizmy semantyczne i kulturowe*, [w:] *Studia linguistica Danutae Wesołowska oblata*, pod red. H. Kurek i J. Labochy, Kraków: „Universitas” 2004, s. 207–221.
124. Rojszczak Dorota, *Pytać o Judasza, pytać o wartości*, „Polon.”, dodatek „Matura — egzamin wewnętrzny” nr 4, 2005, nr 3, s. 11–14. [Propozycja tematu maturalnego: „Judasz w kulturze”].
125. Romaniuk Radosław, *Chrystus Różewicza*, „Znak” 55 (2003) z. 3, s. 81–97.

126. Roter-Bourkane Anna, „Moralności” — jeszcze jedna propozycja interpretacyjna, „Stud. Norwid.” 22–23 (2004–05) s. 165–180.
127. Rothe Hans, *Biblia Slavica. Geneza, założenia, realizacja programu*, [w:] *Biblie staropolskie*, s. 11–22.
128. Rutkowski Rafał, *Nadzieja cierpiących. O wierszu Zbigniewa Herberta „Modlitwa starców”*, „Ruch Lit.” 46 (2005) z. 3, s. 293–301. [Z tomu „Elegia na odejście”].
129. Sawicka Jolanta, *Symbolika solarna w średniowiecznej poezji liturgicznej*, „Pam. Lit.” 96 (2005) z. 2, s. 65–93. [Sum.].
130. Sawicki Stefan, *Daleko od Edenu. O wierszu „Specjalności”*, „Stud. Norwid.” 22–23 (2004–05) s. 109–113.
131. Sawicki Stefan, *Miłoszowy „oścień”*, „Ruch Lit.” 45 (2004) z. 1, s. 87–93. [Interpretacja wiersza „TO”. Autor sugeruje, że tytułowe „TO” można rozumieć jako Miłoszowy odpowiednik Pawłowego „ościenia” — 2 Kor 12, 7 (s. 92)].
132. Seul Anastazja, *Biblia w powieści Romana Brandstaettera „Jezus z Nazarethu”*, Zielona Góra: Uniwersytet Zielonogórski 2004, 297 s.
Rec.: M. Kaczor, *Alians polonistyki i teologii*, „Prz. Powsz.” 122 (2005) nr. 1, s. 174–176.
133. Seul Anastazja, *Mowa Jezusa z Łodzi czy Kazanie na Górze? Propozycja Romana Brandstaettera*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 24–31. [Dot. powieści „Jezus z Nazarethu”].
134. Siennicki Jan, *Logika dziejów. Zygmunta Krasieńskiego chrześcijańska wizja historii*, „Ethos” 14 (2001) nr 4, s. 87–97.
135. Sieradzki Andrzej, *Tłumaczenie nazw ofiar starotestamentowych w „Psalterzu Dawidowym” M. Reja*, „Rocz. Hum.” 51 (2003) z. 6, s. 175–185. [Sum.].
136. Sikora Adam Ryszard, *Przekłady Biblii na język kaszubski*, „Biblia i Ekumenizm” 1 (2004) s. 61–76.
137. Sikora Jerzy, *Poetyckie pieśni słowiańskiego Dawida. O „Renesansowym psalterzu” Karola Wojtyły*, [w:] *Poezja Karola Wojtyły. Duchowe spojrzenia*, wybór i oprac. J. Sochoń, Pelplin: „Bernardinum” 2003, s. 83–94.

138. Skrzydło Jolanta, *O języku biblijnym i niebiblijnym w poezji*, „Barok” 11 (2004) nr 2, s. 53–68. [Gł. na podstawie twórczości K. Miaskowskiego].
139. Smaga Agnieszka, *Freski Michała Anioła i słowa Jana Pawła II*, „Pam. Lit.” 98 (2007) z. 4, s. 5–19. [Sum. Dot. poematu „Medytacje nad «Księgą Rodzaju». Na progu Kaplicy Sykstyńskiej” ze zbioru „Tryptyk rzymski”].
140. Sobczykowa Joanna, *Myśl o języku w komentarzu biblijnym księdza Jakuba Wujka*. [Zob. TBLP, poz. 1636].
Rec.: J. Wierzchowska, „Por. Jęz.” 2004, z. 8, s. 76–78.
141. Sobczykowa Joanna, *Z problematyki przekładu biblijnego: nausznicza*, [w:] *Dzieło literackie i książka w kulturze*. Studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej, Katowice: Wydawn. UŚ 2002, s. 348–356.
142. Sochoń Jan, *Religijny wymiar literatury*, [w:] tegoż, *O pocieszeniu, jakie daje literatura. Szkice i uwagi krytyczne*, Warszawa: UKSW 2004, s. 26–32. [Na s. 31–32 o zaproponowanej przez M. Maciejewskiego kerygmatacznej interpretacji literatury].
143. Sokolski Jacek, *Wprowadzenie do lektury* [wstęp w:] Klemens Bolesławiusz, *Przeróżliwe echo trąby ostatecznej*, wyd. ..., Warszawa: IBL PAN, Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria” 2004, s. 5–18, BPS, 29.
144. Stolarek Ewa, *Obraz słowem malowany — Święty Józef w poezji polskiej*, Kalisz: Kuria Diecezjalna 2004, 128 s.
145. Strzelec Barbara, *Odkrywanie Brandstaettera. Nad „Pieśnią o moim Chrystusie”*, Rzeszów: Wydawn. Oświatowe FOSZE 2004, 152 s.
146. Sykuła Ewa, *Pasja według Pasierba*, Lublin: Wydawn. KUL 2004, 240 s. [Zwł. rozdz. II. *Biblijne wątki pasyjne* (s. 43–86)].
147. Szczepińska Bożena, *Ewangelie tylekroć tłumaczone... Studia o przekładach i przekładaniu*, Gdańsk: Wydawn. UG 2005, 302 s. [W pracy omówiono tłumaczenia Ewangelii z lat 1947–2004, prezentując w cz. I — teoretyczne i metodologiczne problemy przekładu, w cz. II — wybrane tłumaczenia].
Rec.: S. Koziara, „Jęz. Pol.” 88 (2008) z. 3, s. 249–252.

Bibliografia

148. Szczepińska Bożena, *Ewangelie wielokrotnie tłumaczone. Polskie przekłady Ewangelii ostatniego półwiecza*, [w:] *Od liryki do retoryki. W kręgu słowa, literatury i kultury. Prace ofiarowane Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim*, pod red. I. Kadulskiej i R. Grześkowiaka, Gdańsk: Wydawn. UG 2004, s. 385–413.
149. Szczepińska Bożena, *Problemy przekładu i interpretacji, czyli o Jezusowym: „Kto nie bierze swego krzyża...”*, [w:] *W świecie słów i znaczeń. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Bogusławowi Krei*, Gdańsk: Wydawn. UG 2001, s. 297–307.
150. Szczukowski Dariusz, *Chrystus Tadeusza Różewicza*, „Ruch Lit.” 45 (2004) z. 4–5, s. 471–485.
151. Szymik Jerzy, *Tłumaczył nam Pisma*, „Więź” 46 (2004) nr 10, s. 72–80. [Nt. związków dzieła Miłosza z Biblią].
152. Śliwiński Marian, *Norwid wobec antyczna-średniowiecznej tradycji uniwersalizmu europejskiego*, Słupsk: WSP 1992. [Zwł. rozdz. *Antyk i chrześcijaństwo* (s. 14–85)].
Rec.: E. Dąbrowicz, *Przykłady z Norwida*, „Stud. Norwid.” 15–16 (1997–98) [wyd. 1999] s. 91–99.
153. Tatarowski Lesław, *Kilka uwag o „Dies irae” Lucjana Rydla*, [w:] *W kręgu Młodej Polski. Prace ofiarowane Marii Podrazie-Kwiatkowskiej*, pod red. M. Stali i F. Ziejki, Kraków: „Universitas” 2001, s. 197–216.
154. Tomaszewska Grażyna, *Tylko w obcości nadzieja. Czesław Miłosz, „Zakłęcie”*, [w:] *Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom poświęcony Profesorowi Ingotowi z okazji 70. rocznicy urodzin*, pod red. W. Dynaka, Wrocław: Wydawn. UWr 2001, s. 342–349. [M.in. o psalmicznym charakterze wiersza z tomu „Miało bez imienia” (1969)].
155. Trościński Grzegorz, *Romansowość i parenetyka w „Tobiaszu wyzwolonym” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Literatura i pamięć kultury. Studia ofiarowane Profesorowi Stefanowi Nieznanowskiemu w pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, pod red. S. Baczewskiego i D. Chemperka, Lublin: Wydawn. UMCS 2004, s. 257–287.

156. Trzeźniowski Dariusz, *Bezradność wobec Tajemnicy. Andrzeja Niemojewskiego czytanie Ewangelii*, [w:] *Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna*, pod red. W. Gutowskiego i E. Owczarz, Toruń: „DUET” 2003, s. 563–576.
157. Trzeźniowski Dariusz, *Modernistyczna Biblia. Modele lektury*, [w:] *Literatura i sztuka drugiej połowy XIX wieku. Światopoglądy — postawy — tradycje*, pod red. B. Bobrowskiej, S. Fity i J. A. Malika, Lublin: TN KUL, 2004, s. 435–456. [Autor wyróżnia 3 modele lektury Biblii: „w stronę człowieka” (inspiracja Renana), „w stronę Boga” (oddziaływanie myśli modernistów katolickich), „w stronę tradycji” (zgodność z katolicką duchowością)].
158. Trzeźniowski Dariusz, *Modernistyczny portret grzesznicy Nowego Testamentu*, [w:] *Kobieta w literaturze i kulturze*, pod red. D. Mazurek, Lublin: Wydawn. UMCS 2004, s. 117–154. [Dot. Salome i Marii Magdaleny].
159. Trzeźniowski Dariusz, *Portret „wielkiej miłośnicy”. O „Marii Magdaleny” Gustawa Daniłowskiego*, [w:] *Stefan Żeromski i jego współcześni*, pod red. E. Łoch, Lublin: LTN 2000, s. 221–246.
160. Trzeźniowski Dariusz, *W stronę człowieka. Biblia w literaturze polskiej (1863–1918)*, Lublin: Wydawn. UMCS 2005, 335 s.
161. Twardzik Waclaw, *Czy naprawdę potrzebne było nowe wydanie „Rozmyślenia przemyskiego”*, [w:] *Język w przestrzeni społecznej* [księga pamiątkowa dedykowana W. Lubasiowi], pod red. S. Gajdy, K. Rymuta i U. Żydek-Bednarczuk, Opole: UO 2002, s. 369–373.
162. Urbanowski Maciej, *Mesjanista Jerzy Braun*, [w:] tegoż, *Oczyszczenie. Szkice o literaturze polskiej XX wieku*, Kraków: Wydawn. ARCANA 2002, s. 131–151.
163. Walczak Bogdan, *Jeszcze raz w sprawie języka współczesnych tłumaczeń Biblii (w związku z nowym przekładem Ewangelii św. Marka pióra ks. Tomasza Węclawskiego)*, „Pozn. Spotkania Językozn.” 9 (2002) s. 153–160. [Sum.].
164. Warzecha Julian, *Kilka uwag o V wydaniu Biblii Tysiąclecia*, „Collec. Theol.” 71 (2001) nr 1, s. 113–123.

165. Węclawski Tomasz, *Tłumacz i prorocy*, „Tyg. Powsz.” 2005, nr 50, s. 11. [Nawiązanie do art. **Draguły i Koziary**].
166. Wiater Mariola, *Mojżesz Norwida*, „Ruch Lit.” 44 (2003) nr 1, s. 9–20.
167. Wilczek Piotr, *Ewolucja przypowieści jako gatunku mowy — od słów Jezusa do „Przypowieści” Erazma Otwinowskiego*, [w:] *Gatunki mowy i ich ewolucja*, t. II: *Tekst a gatunek*, pod red. D. Ostaszewskiej, Katowice: Wydawn. UŚ 2004, s. 393–402. [Sum., Zsfg. Nowa wersja tego art. w: tegoż, *Polonicae et Latine. Studia o literaturze staropolskiej*, Katowice: Wydawn. UŚ 2007, s. 148–157].
168. Wiśniewska Katarzyna, *Przypadki Malachiasza*, „Tyg. Powsz.” 2004, nr 46, s. 18–19. [Dot. T. Żychiewiczza. M.in. o jego twórczości biblijnej].
169. Wojtak Maria, *Dwie poetyckie wersje barokowej modlitwy różańcowej*, [w:] *Dzieło literackie i książka w kulturze. Studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ocieczek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej*, Katowice: Wydawn. UŚ 2002, s. 84–94. [Dot. utworów: „Różaniec Najświętszej Panny Maryjei” (1668) W. Kochowskiego i „Nabożne pieśni, które przy gromadnym odprawianiu różańców tak błogosławionej Panny Maryjei, jak też Najświętszego Imienia Jezus śpiewane być mogą” (1645) dominikanina Błażeja Dereya].
170. Wolniewicz Marian, *Wkład Wielkopolan w tłumaczenie Biblii na język polski*, „Biblia i Ekumenizm” 1 (2004) s. 89–103.
171. Wójtowicz-Stefańska Agata, *Jak czytać „Żonę Lota”?*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 40–47. [Dot. wierszy: J. Łobodowskiego (z tomu „Rachunek sumienia”) i W. Szymborskiej („Wielka liczba”)].
172. Wróbel Józef, *Cierpienie bez miary. „Ginący Daniel”*, [w:] tegoż, *Miara cierpienia. O pisarstwie Adolfa Rudnickiego*, Kraków: „Universitas” 2004, s. 235–249. [O polemicznym wobec *Księgi Daniela* charakterze opowiadania A. Rudnickiego].
173. Wróbel Józef, *Miłość na wygnaniu. „Niekochana” Adolfa Rudnickiego*, „Teksty Drugie” 2002, nr 1–2, s. 209–225. [Wersja zmieniona i rozszerzona tego szkicu w: tegoż, *Miara cierpienia. O pisarstwie Adolfa Rudnickiego*, Kraków: „Universitas” 2004, s. 169–193. Odczytanie utworu w kontekście biblijnym. „Analogie do *Pieśni nad Pieśniami* (...) nie

- sprowadzają się do aluzji literackich, są elementem budującym na zasadzie antytezy wizję miłości w tym opowiadaniu” (s. 170)].
174. Wróbel Józef, *Podwójne „Ofiarowanie Izaaka”*, [w:] tegoż, *Miara cierpienia. O pisarstwie Adolfa Rudnickiego*, Kraków: „Universitas” 2004, 269–285. [Wersja zmieniona i rozszerzona szkicu zamieszczonego w „Ruchu Lit.”. Zob. TBLP, poz. 1936].
175. Wrześniewska-Pietrzak Marta, *Twoja mowa cię zdradza — frazeologia biblijna a język współczesnego człowieka*, „Polon.” 58 (2005) nr 8, s. 53–56.
176. Zajączkowski Ryszard, *Literackie profile Judasza*, „Ethos” 17 (2004) nr 1–2, s. 314–334. [Dot. utworów: „Judas z Kariothu” K. H. Rostworowskiego, „Jezus z Nazarethu” R. Brandstaettera i cykl poetycki „Naszyjnik Umiłowanego” (1984) W. Oszejcy].
177. Zalewski Cezary, *Powracająca fala. Mityczne konteksty wybranych powieści Bolesława Prusa i Elizy Orzeszkowej*, Kraków: „Universitas” 2005. [Zwł. rozdz. II. *Ofiara uratowana. Księga Hioba jako paradygmat „Placówki” Bolesława Prusa* (s. 81–150)].
178. Zarebianka Zofia, *Bóg, którego nie ma. O wierszu Tadeusza Różewicza*, „Odra” 41 (2001) nr 10, s. 50–55. [Dot. wiersza „bez”].
179. Zarebianka Zofia, *Poeta — prorok w nieruchomych obrotach czasu. Uwagi o cyklu Czesława Miłosza „Na trąbach i na cytrze”*, „Topos” 2006, nr 3, s. 113–117. [Przedr. w tejże, *Czytanie sacrum*, Kraków: Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Instytut Wydawniczy „MAXIMUM” 2008, s. 160–165].
180. Zarych Elżbieta, *Antyczne i pogańskie w kontekście romantycznego chrześcijaństwa w literaturze polskiego romantyzmu*, [w:] *Inspiracje Grecji antycznej w dramacie doby romantyzmu. Rekonesans*, pod red. M. Kalinowskiej, Toruń: Wydawn. Adam Marszałek 2001, s. 89–103, Antyk Romantyków.
181. Zeler Bogdan, *Bóg i człowiek. (O pewnym aspekcie metafizycznym liryki Zbigniewa Herberta)*, „Pr. Polonist.” 48 (1993) s. 207–216. [Sum.].
182. Ziemia Kwiryna, *„Zuzanna” i gatunki*, [w:] *Wyobrażenia epok dawnych. Obrazy — tematy — idee*. Materiały sesji dedykowanej Profesorom

- Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, pod red. J. K. Golińskiego, Bydgoszcz: Wydawn. Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego 2001, s. 113–132. [Dot. utworu J. Kochanowskiego].
183. Ziótek Artur, *Poezja metafizyczna Kazimierza Świegockiego. Prolegomena*, [w:] *Pogranicza i konteksty literatury*, pod red. A. Czyży i J. Kowzana, Siedlce: Wydawn. Akademii Podlaskiej 2002, s. 229–249. [Stwierdzenie dominującej roli inspiracji biblijnej w poezji Świegockiego].
184. Ziótek Artur, „Przez twe święte rany...” — błagalne przywołanie męki Chrystusa w polskiej poezji średniowiecznej, [w:] *Pogranicza i konteksty literatury*, pod red. A. Czyży i J. Kowzana, Siedlce: Wydawn. Akademii Podlaskiej 2002, s. 79–112.
185. Żurek Sławomir J., *Aleksandra Wata wędrówka ku wyższym światom (od nihilizmu do judeochrześcijaństwa)*, [w:] *Szkice o poezji Aleksandra Wata*, pod red. J. Brzozowskiego i K. Pietrych, Warszawa: Wydawn. IBL 1999, s. 163–184.
186. Żurek Sławomir J., *Synowie księżycy. Zapisy poetyckie Aleksandra Wata i Henryka Grynberga w świetle tradycji i teologii żydowskiej*, Lublin: Wydawn. KUL 2004. [Zwł. cz. pt. *Mesjańska historia odkupienia* — nt. postaci Chrystusa w dziełach obu pisarzy].
Rec.: S. Buryła, „Ruch Lit.” 45 (2004) z. 4–5, s. 547–550.

Wykaz skrótów

Skróty tytułów czasopism, wydawnictw seryjnych i zbiorowych

- „Acta Univ. Lodz. ...” — Acta Universitatis Lodziensis. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
...Fol. Ling. — Folia Linguistica.
...Fol. Lit. Pol. — Folia Litteraria Polonica.
- „Acta Univ. NC ...” — Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne, Toruń.
...Filol. Pol. — Filologia Polska.
- „Acta Univ. Wratisl. ...” — Acta Universitatis Wratislaviensis, Wrocław.
...Pr. Lit. — Prace Literackie.
...Rom. — Romanica Wratislaviensia.
- „Akcent” — Akcent. Literatura i sztuka. Kwartalnik, Lublin.
- AL — Archiwum Literackie.
- „Analecta Crac.” — Analecta Cracoviensia. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie, Kraków.
- „Ann. UMCS ...” — Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin.
...Sect. FF — Sectio FF: Philologiae
- „Arch. Bibl. Muz.” — Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne. Organ Ośrodka ABMK przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Półrocznik, Lublin.
- „Aten. Kapł.” — Ateneum Kapłańskie. Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku, Włocławek.
- „Barok” — Barok. Historia, literatura, sztuka. Półrocznik, Warszawa.
- BDCh — Biblioteka Dzieł Chrześcijańskich.
- „Biblia i Ekumenizm” — Biblia i Ekumenizm. Wydział Teologiczny. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań.
- „Bibl. Podl.” — Bibliotekarz Podlaski, Białystok.
- „Biul. Bibl. Jag.” — Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej, Kraków.
- „Biul. Ekumeniczny” — Biuletyn Ekumeniczny. Komisja Ekumeniczna Episkopatu Polski, Warszawa.
- „Biul. Kwartalny Radom. TN” — Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego, Radom.
- BN — Biblioteka Narodowa.

Wykaz skrótów

- „Bobolanum” — Bobolanum. Rocznik. Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie. Sekcja św. Andrzeja Boboli „Bobolanum”, Warszawa.
- BPP — Biblioteka Pisarzy Polskich.
- BPS — Biblioteka Pisarzy Staropolskich, pod red. A. Karpińskiego [i in.].
- BTL — Biblioteka Tradycji Literackich, pod red. W. Waleckiego.
- BUR — Biblioteka Utworów Religijnych.
- BZPiP — Biblioteka Zapomnianych Poetów i Prozaików Polskich XVI–XVIII wieku.
- „Collec. Theol.” — Collectanea Theologica. Kwartalnik naukowy. Organ Polskiego Towarzystwa Teologicznego, Warszawa.
- „Colloquium Salut.” — Colloquium Salutis. Wrocławskie Studia Teologiczne, Wrocław.
- „Dziś i Jutro” — Dziś i Jutro. Katolicki tygodnik społeczny, Warszawa.
- „Edukacja i Dialog” — Edukacja i Dialog. Wielomiesięcznik poświęcony głównie tematyce oświaty i wychowania, Warszawa.
- EK — *Encyklopedia katolicka*, pod red. R. Łukaszyka [i in.], t. I–IX, Lublin: TN KUL 1973–2002.
- „Eos” — Eos. Organ Polskiego Towarzystwa Filologicznego. Lwów, Wrocław, Warszawa, Poznań.
- „Ethos” — Ethos. Kwartalnik Instytutu Jana Pawła II Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- „Études Slaves” — Études Slaves et Est-Européennes. Revue universitaire, Québec.
- „Gdań. Stud. Językozn.” — Gdańskie Studia Językoznawcze, Gdańsk.
- „Głos Kat.” — Głos Katolicki, Poznań.
- „Gość Niedz.” — Gość Niedzielny. Tygodnik katolicki. Kuria Diecezjalna w Katowicach, Katowice.
- „Guliwer” — Guliwer. Dwumiesięcznik o książce dla dziecka, Warszawa.
- „Homo Dei” — Homo Dei. Przegląd ascetyczno-duszpasterski. OO. Redemptoryści, Warszawa.
- „Horyz. Wiary” — Horyzonty Wiary. Zeszyty Instytutu Kultury Religijnej przy Wydziale Filologicznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, Kraków.
- „Jednota” — Jednota. Organ polskiego Kościoła ewangelicko-reformowanego, Warszawa.
- „Jęz. Pol.” — Język Polski. Organ Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, Kraków.
- KBLK — Komisja Badań nad Literaturą Katolicką.
- „Kiel. Stud. Filol.” — Kieleckie Studia Filologiczne. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego, Kielce.
- „Kiel. Stud. Teol.” — Kieleckie Studia Teologiczne, Wyższe Seminarium Duchowne w Kielcach, Kielce.
- „Kierunki” — Kierunki. Tygodnik społeczno-kulturalny katolików. Stowarzyszenie Pax, Warszawa.
- „Kom. Mazur.-Warm.” — Komunikaty Mazursko-Warmińskie. Towarzystwo Naukowe i Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego (Instytut Mazurski) w Olsztynie, Olsztyn.

Wykaz skrótów

- „Konspekt” — Konspekt. Pismo Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Kraków.
„Kresy” — Kresy. Kwartalnik literacki. Stowarzyszenie Literackie „Kresy” w Lublinie, Lublin.
„Książka” — Książka. Miesięcznik poświęcony krytyce i bibliografii polskiej, Warszawa.
„Kultura” — Kultura. Tygodnik literacki, artystyczny i społeczny, Poznań.
KUL ZBLR — Katolicki Uniwersytet Lubelski Zakład Badań nad Literaturą Religijną.
„Kwart. Hist.” — Kwartalnik Historyczny. Polska Akademia Nauk. Instytut Historii, Warszawa.
„Kwart. Opol.” — Kwartalnik Opolski. Organ Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Opole.
„Kwart. Teol.” — Kwartalnik Teologiczny. Czasopismo poświęcone wierze katolickiej, Warszawa.

„Lit. Lud.” — Literatura Ludowa. Dwumiesięcznik naukowo-literacki. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław.
„Lit. na Świecie” — Literatura na Świecie. Miesięcznik, Warszawa.
„Lit. Stud. Pol.” — Literary Studies in Poland. Etudes Littéraires en Pologne. Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich, Wrocław.
„Litteraria” — Litteraria. Teoria literatury — Metodologia — Kultura — Humanistyka. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Wrocław.
LPPE — *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, pod red. J. Krzyżanowskiego i Cz. Hernasa, t. I-II, Warszawa: PWN 1984–85.

„Łódz. Stud. Teol.” — Łódzkie Studia Teologiczne. Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi, Łódź.

„Meander” — Meander. Miesięcznik poświęcony kulturze świata starożytnego, Warszawa.
„Mies. Lit.” — Miesięcznik Literacki, Warszawa.
„Mies. Żyd.” — Miesięcznik Żydowski, Warszawa.
„Młoda Polon.” — Młoda Polonistyka. Pismo studentów polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego poświęcone ich pracy naukowej oraz życiu Wydziału, Warszawa.
„Muzyka” — Muzyka. Kwartalnik poświęcony historii i teorii muzyki oraz krytyce naukowej i artystycznej. Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
„Myśl Protest.” — Myśl Protestancka. Kwartalnik społeczno-kulturalny, Katowice.

„Nasza Przeszł.” — Nasza Przeszłość. Studia z dziejów Kościoła i kultury katolickiej w Polsce, Kraków.
„Niedziela” — Niedziela. Tygodnik dla katolików diecezji częstochowskiej, Częstochowa.
„Novum” — Novum. Biuletyn informacyjny. Zarząd Główny Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Społecznego, Warszawa.
„Nowe Książ.” — Nowe Książki. Miesięcznik krytyki literackiej i naukowej, Warszawa.
„Nurt” — Nurt. Miesięcznik społeczno-kulturalny, Poznań.

„Odra” — Odra. Miesięcznik społeczno-kulturalny, Wrocław.
„Odrodz. Refor.” — Odrodzenie i Reformacja w Polsce. Polska Akademia Nauk. Instytut Historii, Warszawa.

- „Ogród” — Ogród. Materiały naukowe Warszawskiego Koła Polonistów. Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa; kontynuacja [od 2003 r.]: Ogród. Kwartalnik Humanistyczny. Pismo afiliowane przy Instytucie Filologii Polskiej Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Siedlce.
- „Onomastica” — Onomastica. Pismo poświęcone nazewnictwu geograficznemu i osobowemu, Wrocław.
- „Opusc. Pol. Russ.” — Opuscula Polonica et Russica. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- „Pam. Bibl. Kór.” — Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej. Biblioteka Kórnicka, Kórnik.
- „Pam. Lit.” — Pamiętnik Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, Wrocław.
- „Pam. Teatr.” — Pamiętnik Teatralny. Kwartalnik poświęcony historii i krytyce teatru, założony przez Leona Schillera. Polska Akademia Nauk. Instytut Sztuki, Warszawa.
- „Podl. Kwart. Hum.” — Podlaski Kwartalnik Humanistyczny. Wydział Humanistyczny Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Siedlce.
- „Poezja” — Poezja. Miesięcznik, Warszawa.
- „Polon.” — Polonistyka. Miesięcznik Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa.
- „Polonia Sacra” — Polonia Sacra. Kwartalnik teologiczny, Kraków.
- „Polonista” — Polonista. Czasopismo Koła Polonistów KUL, Lublin.
- „Pomerania” — Pomerania. Biuletyn Zarządu Głównego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdańsku, Gdańsk.
- „Por. Jęz.” — Poradnik Językowy. Organ Towarzystwa Kultury Języka. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- „Pozn. Spotkania Językozn.” — Poznańskie Spotkania Językoznawcze. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań.
- „Pozn. Stud. Polonist. ...” — Poznańskie Studia Polonistyczne, Poznań. [Poprzednio Studia Polonistyczne → „Stud. Polonist.”].
 ...Lit. — Seria Literacka.
 ...Językozn. — Seria Językoznawcza.
- „Pr. Filol.” — Prace Filologiczne, Warszawa.
- „Pr. Komis. Filol. Pozn. TPN” — Prace Komisji Filologicznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań.
- „Pr. Nauk. Filol. Pol. Hist. Lit.” — Prace Naukowe. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie, Częstochowa.
- „Pr. Nauk. UŚ...” — Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Katowice.
 ...Pr. Hist.lit. — Prace Historycznoliterackie.
 ...Pr. Językozn. — Prace Językoznawcze.
- „Pr. Polonist.” — Prace Polonistyczne. Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź.
- „Przekładaniec” — Przekładaniec. Półrocznik Katedry UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową UJ, Kraków.
- „Przemiany” — Przemiany. Miesięcznik społeczno-kulturalny, Kielce.
- „Przew. Bibliogr.” — Przewodnik Bibliograficzny. Miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy, jako też czytających i kupujących książki, Kraków.
- „Prz. Hist.” — Przegląd Historyczny. Pismo Towarzystwa Miłośników Historii w Warszawie. Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego i Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa

Wykaz skrótów

- „Prz. Hum.” — Przegląd Humanistyczny. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- „Prz. Kat.” — Przegląd Katolicki. Tygodnik poświęcony sprawom religijnym, społecznym i kulturalnym, Warszawa.
- „Prz. Powsz.” — Przegląd Powszechny, Londyn.
- „Prz. Powsz.” — Przegląd Powszechny. Miesięcznik poświęcony sprawom religijnym, kulturalnym i społecznym założony w roku 1884. Prowincja Wielkopolsko-Mazowiecka Towarzystwa Jezusowego, Warszawa.
- „Prz. Rusyc.” — Przegląd Rusycystyczny. Polskie Towarzystwo Rusycystyczne, Warszawa.
- „Prz. Współczesny” — Przegląd Współczesny. Miesięcznik, Kraków.
-
- „Refor. w Polsce” — Reformacja w Polsce. Organ Towarzystwa do Badania Dziejów Reformacji w Polsce, Warszawa.
- „Ric. Slavist.” — Ricerche Slavistiche. Rivista di proprietà dell’Università degli Studi di Roma „La Sapienza” Fondata da Giovanni Maver, Roma.
- „Rocz. Hum.” — Roczniki Humanistyczne. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; z. 1: Literatura Polska, z. 3: Filologia Klasyczna, z. 5: Filologia Romańska, z. 6: Językoznawstwo, z. 7: Słowianoznawstwo, Lublin.
- „Rocz. Kasprowicz.” — Rocznik Kasprowiczowski, Poznań, Inowrocław.
- „Rocz. Komis. Hist.lit.” — Rocznik Komisji Historycznoliterackiej. Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie. Komisja Historycznoliteracka, Kraków.
- „Rocz. Nauk.-Dydak. WSP Kr. ...” — Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Kraków.
- ...Pr. Hist.lit. — Prace Historycznoliterackie.
- ...Pr. Językozn. — Prace Językoznawcze.
- „Rocz. Nauk.-Dydak. WSP Rzeszów...” — Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Rzeszów.
- ...Filol. Pol. — Filologia Polska.
- „Rocz. Teol.-Kanon.” — Roczniki Teologiczno-Kanoniczne. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- „Rocz. Teol. Lub.” — Roczniki Teologiczne. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- „Rocz. Teol. Warsz.” — Rocznik Teologiczny. Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, Warszawa.
- „Rocz. Tow. Lit.” — Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza. Zarząd Główny Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, Warszawa.
- „Rocz. TPN w Wilnie” — Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, Wilno.
- „Rozpr. AU Wydz. Filol.” — Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Filologiczny, Kraków.
- „Rozpr. Komis. Jęz. ŁTN” — Rozprawy Komisji Językowej. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Językoznawstwa, Nauki o Literaturze i Filozofii, Łódź.
- „Rozpr. Komis. Jęz. Wr. TN” — Rozprawy Komisji Językowej. Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław.
- RTL P — Religijne Tradycje Literatury Polskiej, pod red. S. Sawickiego.
- „Ruch Biblij. Liturg.” — Ruch Biblijny i Liturgiczny. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie. Sekcja Biblijno-Liturgiczna, Kraków.

Wykaz skrótów

- „Ruch Lit.” — Ruch Literacki. Dwumiesięcznik. Wydawnictwo Komisji Historycznoliterackiej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie przy współudziale Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, Kraków.
- „Salv. Mater” — Salvatoris Mater. Kwartalnik mariologiczny. Centrum Formacji Maryjnej „Salvatoris Mater” Księży Marianów. Sanktuarium Matki Bożej Licheńskiej, Licheń Stary.
- SDR — Staropolski Dramat Religijny, pod red. J. Lewańskiego.
- „Slavic Rev.” — Slavic Review. American Quarterly of Soviet and East European Studies, Stanford.
- „Slav. Occid.” — Slavia Occidentalis. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Filologiczno-Filozoficzny, Poznań.
- „Slav. Orient.” — Slavia Orientalis. Polska Akademia Nauk. Komitet Słowianoznawstwa, Kraków.
- SLP — *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachórza i A. Kowalczykowej, Wrocław: Ossol. 1991.
- SLPO — *Słownik literatury polskiego Oświecenia*, pod red. T. Kostkiewiczowej, wyd. 2 poszerz. i popr. Wrocław: Ossol. 1991.
- SLPol — *Słownik literatury polskiej XX wieku*, pod red. A. Brodzkiej [i in.], Wrocław: Ossol. 1992.
- SLS — *Słownik literatury staropolskiej. (Średniowiecze — Renesans — Barok)*, pod red. T. Michałowskiej przy udziale B. Otwinowskiej i E. Sarnowskiej-Temeriusz, wyd. 2 popr. i uzup., Wrocław: Ossol. 1998.
- „Śl. Powsz.” — Słowo Powszechne. Pismo codzienne. Stowarzyszenie Pax, Warszawa.
- „Ślup. Pr. Hum. WSP” — Słupskie Prace Humanistyczne. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku, Słupsk.
- SMRAe — Silva Medii et Recentioris Aevi.
- „Spraw. z Czyn. i Pos. PAN” — Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Nauk.
- „Spraw. Pozn. TPN...” — Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań.
...Wydz. Filol.-Filoz. — Wydział Filologiczno-Filozoficzny.
- „Spraw. TN we Lwowie” — Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie, Lwów.
- „Spraw. Wydz. Nauk Społ. PAN” — Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- „Spraw. z Pos. Komis. Jęz. TNW Wydz. Językozn. i Hist. Lit.” — Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Językowej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wydział I Językoznawstwa i Historii Literatury, Warszawa.
- „Spraw. z Pos. Komis. PAN Krak.” — Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie, Kraków.
- „Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN” — Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- SStar — Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich. Studia Staropolskie.
- „Stud. Filol. Pol. Słow.” — Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej. Polska Akademia Nauk. Instytut Slawistyki, Warszawa.
- „Stud. Filoz.” — Studia Filozoficzne. Kwartalnik. Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Wykaz skrótów

- „Stud. Gdań.” — Studia Gdańskie. Biskupie Seminarium Duchowne Diecezji Gdańskiej, Gdańsk-Oliwa.
- „Stud. Gnes.” — Studia Gnesnensia. Archiwum Archidiecezjalne, Gniezno.
- „Stud. Jud.” — Studia Judaica. Biuletyn. Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich, Kraków.
- „Stud. Kiel. ...” — Studia Kieleckie. Kwartalnik. Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielce.
... Filol. — Seria Filologiczna.
- „Stud. Mater. Polonist.” — Studia i Materiały Polonistyczne. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydział Zamiejscowy w Piotrkowie Trybunalskim, Katedra Filologii Polskiej, Piotrków Trybunalski.
- „Stud. Mater. WSP Ziel. Góra...” — Studia i Materiały. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. T. Kotarbińskiego w Zielonej Górze, Zielona Góra.
... Nauki Filol. — Nauki Filologiczne.
- „Stud. Norwid.” — Studia Norwidiana. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- „Stud. Polonist.” — Studia Polonistyczne. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań.
- „Stud. Theol. Vars.” — Studia Theologica Varsaviensia. Półrocznik. Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa.
- „Stud. Warm.” — Studia Warmińskie. Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, Olsztyn.
- „Stud. Włoc.” — Studia Włocławskie. Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, Włocławek.
- „Stylistyka” — Stylistyka. Polish Academy of Science. Warsaw — Committee of Linguistics. Cracow — Institute of Polish Language. Opole University — Institute of Polish Philology, Opole.
- „Summarius” — Summarius. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- „Tar. Stud. Teol.” — Tarnowskie Studia Teologiczne. Seminarium Duchowne w Tarnowie, Tarnów.
- „Teatr” — Teatr. Pismo Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru i Filmu ZASP, Warszawa.
- „Teksty” — Teksty. Teoria literatury. Krytyka. Interpretacja. Dwumiesięcznik. Komitet Nauk o Literaturze Polskiej i Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Wrocław.
- „Teksty Drugie” — Teksty Drugie. Teoria literatury. Krytyka. Interpretacja. Dwumiesięcznik Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- „Terminus” — Terminus. Półrocznik poświęcony tradycji antycznej w kulturze europejskiej. Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- „Twórczość” — Twórczość. Miesięcznik literacko-krytyczny, Warszawa.
- „Tyg. Pol.” — Tygodnik Polski. Chrześcijański tygodnik społeczno-kulturalny, Warszawa.
- „Tyg. Powsz.” — Tygodnik Powszechny. Katolickie pismo społeczno-kulturalne, Kraków.
- „Warszt. Polonist.” — Warsztaty Polonistyczne. Kwartalnik. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, Wrocław.
- „W drodze” — W drodze. Miesięcznik poświęcony życiu chrześcijańskiemu. Wydawnictwo Polskiej Prowincji Dominikanów „W drodze”, Poznań.
- „Wiad. Lit.” — Wiadomości Literackie, Warszawa.
- „Wiadomości” — Wiadomości. Tygodnik, Londyn.

Wykaz skrótów

- „Wiek Oświec.” — Wiek Oświecenia. Instytut Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- „Więź” — Więź. Miesięcznik, Warszawa.
- „Zag. Rodzaj. Lit.” — Zagadnienia Rodzajów Literackich. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Wydział I, Łódź.
- „Ze skarbca kultury” — Ze skarbca kultury. Półrocznik Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, Wrocław.
- „Zesz. Karmel.” — Zeszyty Karmelitańskie. Kwartalnik poświęcony duchowości. Warszawska Prowincja Karmelitów Bosych, Poznań.
- „Zesz. Nauk. KUL” — Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Kwartalnik, Lublin.
- „Zesz. Lit.” — Zeszyty Literackie. Kwartalnik, Warszawa-Paryż.
- „Zesz. Nauk. UAM...” — Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Poznań.
- ...Filol. — Filologia.
- „Zesz. Nauk. UG...” — Zeszyty Naukowe. Uniwersytet Gdański, Gdańsk.
- ...Filol. Pol. Pr. Językozn. — Filologia Polska. Prace Językoznawcze.
- „Zesz. Nauk. UJ...” — Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ...Filol. — Filologia.
- ...Pr. Hist.lit. — Prace Historycznoliterackie.
- ...Pr. Językozn. — Prace Językoznawcze.
- „Zesz. Nauk. WSP Opole ...” — Zeszyty Naukowe. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Powstańców Śląskich w Opolu, Opole.
- ...Filol. Ros. — Filologia Rosyjska.
- ...Językozn. — Językoznawstwo.
- „Zesz. Nauk. WSP Rzesz. ...” — Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Rzeszów.
- ...Dydak. — Seria Filologiczna. Dydaktyka.
- ...Hist. Lit. — Seria Filologiczna. Historia Literatury.
- ...Językozn. — Seria Filologiczna. Językoznawstwo.
- „Zesz. Nauk. Wydz. Hum. UG...” — Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego. Uniwersytet Gdański, Gdańsk.
- ...Pr. Hist. lit. — Prace Historycznoliterackie.
- „Znak” — Znak. Miesięcznik, Kraków.
- „Życie i Myśl” — Życie i Myśl. Kwartalnik. Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, Poznań.
- „Życie Kat.” — Życie Katolickie. Miesięcznik. Stowarzyszenie Pax. Ośrodek Studiów i Dokumentacji Katolickiej, Warszawa.

Inne skróty

art.	artykuł	KTN	Kieleckie Towarzystwo Naukowe
AP	Akademia Pedagogiczna		
ATK	Akademia Teologii Katolickiej	KUL	Katolicki Uniwersytet Lubelski
AU	Akademia Umiejętności		
		lit.	literacki
bibliogr.	bibliografia	LSW	Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza
BN	Biblioteka Narodowa	LTN	Lubelskie Towarzystwo Naukowe
ChAT	Chrześcijańska Akademia Teologiczna	lubel.	lubelski
cz.	część	łódz.	łódzki
dot.	dotyczy	LTN	Łódzkie Towarzystwo Naukowe
dz.	dział		
FNP	Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	m.in.	między innymi
filol.	filologia	nar.	narodowy
fragm.	fragment	nast.	następujący
		nauk.	naukowy
		nt.	na temat
gł.	głównie		
GTN	Gdańskie Towarzystwo Naukowe	OBTA	Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną
		odb.	odbitka
hrsg.	herausgegeben, niem. (wydał)	odp.	odpowiedź
		omów.	omówienie
		oprac.	opracowanie, opracował
IBL PAN	Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk	Ossol.	Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo
IJP	Instytut Języka Polskiego	PAN	Polska Akademia Nauk
im.	imienia	par.	paragraf
IH	Instytut Historii	PAU	Polska Akademia Umiejętności
in.	inni		
inst.	instytut	Pax	Instytut Wydawniczy „Pax”
IS	Instytut Slawistyki	pierwodr.	pierwodruk
		PIW	Państwowy Instytut Wydawniczy
jęz.	język		
		pol.	polski
kom.	komitet	polem.	polemika
KSJ	Księgarnia św. Jacka	popr.	poprawiony

Wykaz skrótów

poszerz.	poszerzony	summ.	summarium, łac. (streszczenie)
poz.	pozycja		
pozn.	poznański	szp.	szpalta
pr.	prace		
przedr.	przedruk	t.	tom
przekł.	przekład	TN	Towarzystwo Naukowe
przeł.	przełożył	TN KUL	Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersyte- tu Lubelskiego
przepr.	przeprowadził		
przyp.	przypis		
pt.	pod tytułem	TNW	Towarzystwo Naukowe Warszawskie
PTPN	Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	tow.	towarzystwo
PTT	Polskie Towarzystwo Teo- logiczne	TPN	Towarzystwo Przyjaciół Nauk
PWM	Polskie Wydawnictwo Muzyczne	traduz.	traduzione, wł. (streszcze- nie)
PWN	Państwowe Wydawnictwo Naukowe	transkryp.	transkrypcja
PWT	Papieski Wydział Teolo- giczny	translit.	transliteracja
		UAM	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
rec.	recenzja	UG	Uniwersytet Gdański
ref.	referat	UJ	Uniwersytet Jagielloński
rés.	résumé, franc. (streszcze- nie)	UKSW	Uniwersytet Kardynała Ste- fana Wyszyńskiego
rez.	rezjume, ros. (streszcze- nie)	UŁ	Uniwersytet Łódzki
rozdz.	rozdział	UMCS	Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
rozm.	rozmowa, rozmawiał	UMK	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
rozs.	rozszerzony	UO	Uniwersytet Opolski
RTN	Radomskie Towarzystwo Naukowe	URz	Uniwersytet Rzeszowski
RW KUL	Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersy- tetu Lubelskiego	US	Uniwersytet Szczeciński
		UŚ	Uniwersytet Śląski w Ka- towicach
s.	strona	UW	Uniwersytet Warszawski
ser.	seria	UWr	Uniwersytet Wrocławski
SOW	Słowistyczny Ośrodek Wydawniczy	uzup.	uzupełnienie
spec.	specjalny	WAM	Wydawnictwo Apostols- twa Modlitwy
sprost.	sprostowanie	WL	Wydawnictwo Literackie
stow.	stowarzyszenie	WŁ	Wydawnictwo Łódzkie
streszcz.	streszczenie	WP	Państwowe Wydawnic- two Popularnonaukowe „Wiedza Powszechna”
sum.	summary, ang. (streszcze- nie)		

Wykaz skrótów

WSiP	Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne	wyw.	wywiad
WSP	Wyższa Szkoła Pedago- giczna	z. zakł.	zeszyt zakład
WTN	Wrocławskie Towarzyst- wo Naukowe	zmien. zob.	zmienione zobacz
wyd.	wydanie, wydawniczy, wydał	Zsfg.	Zusammenfassung, niem. (streszczenie)
wydawn.	wydawnictwo	zwł.	zwłaszcza

© 2005–2008 by Grzegorz Kramarek